sanasto

LUKEVAN ELÄMÄNTAVAN PUOLESTA

Lukutaito on kansalaistaito, ajattelu- ja kirjoitustaitojemme perusta, joka toimii suojana informaatiovaikuttamista ja yhteiskunnan jakautumista vastaan.

Hyvä lukutaito ei ole staattinen tila. Sitä täytyy pitää yllä. Kunnissa kirjastot tuovat kirjallisuuden kaikkien ulottuville: Ne edistävät lukuintoa ja toimivat kuntalaisten olohuoneina ja e-palveluina taskussa. Uusiutuva ja elävä teoskokoelma houkuttelee yhä uudet sukupuolvet lukevan elämäntavan pariin.

KUNTAVAALIT 2025

TAVOITTEEMME

Kunnissa on viisasta investoida kulttuuriin, sillä runsas kulttuuritarjonta ja kattavat julkiset kulttuuri- ja kirjastopalvelut kasvattavat sekä kuntien veto- että pitovoimaa. Ne tuovat asukkaiden arkeen elämyksiä ja parantavat elämänlaatua. Kulttuuri luo myös työpaikkoja ja tuo sitä kautta kasvua kunnan talouteen. Kunta voi vahvistaa kulttuuria ja siihen osallistumista monella tavalla. Huolella laadittu kulttuuristrategia, toimeenpanosuunnitelma ja budjetti varmistavat, että kunnalla on edellytykset kulttuuripalveluiden kehittämiseksi sekä luovan alan elinkeinotoiminnan edistämiseksi.

Kulttuuria ja kirjallisuutta voi integroida myös osaksi muita kunnan palveluita. Kirjastojen ja päiväkotien yhteistyö tai luova kirjoittaminen mielenterveystyön apuna ovat vain muutamia esimerkkejä siitä, millä tavalla kulttuurin hyvää tuottavat vaikutukset voidaan tuoda osaksi kuntalaisten arkea.

Kulttuurin arvostuksesta kunnassa kertoo se, huolehditaanko siellä myös luovan alan tekijöiden työpanoksen korvaamisesta asianmukaisesti. Ilman tekijöitä kirjastoista puuttuisivat kirjat, festivaaleilta musiikki ja näyttelyistä taideteokset!

TAVOITTEET TULEVALLE TOIMIKAUDELLE:

1. VASTUULLISET TOIMINTATAVAT

Jokaisen kunnan tulisi sitoutua luovaa työtä ja tekijänoikeuksia kunnioittaviin toimintatapoihin. Se tarkoittaa mm. asianmukaisten käyttölupien hankkimista sekä palkkioiden ja korvausten maksamista tekijänoikeuslain ja vastuullisen toimintatavan mukaisesti. **Teoksella on aina tekijänsä.**

2. ELÄVÄ VALIKOIMA KIRJASTOIHIN

Kirjasto on kuntien käytetyin kulttuuripalvelu*, ja kirjastopalveluiden järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Jotta kirjaston teosvalikoima uusiutuu ja säilyy kiinnostavana, on kirjastojen toiminnan, tilojen ja henkilökunnan lisäksi turvattava riittävä rahoitus aineistohankintaa varten.

* Erilaistuva KuntaSuomi 2025 -tutkimus

3. OIKEAT VÄLINEET OPPIMISEEN

Kuntien välillä on merkittäviä eroja siinä, millaisia oppimateriaaleja kouluissa on käytössä: oppimateriaaleihin käytetään keskimäärin alle 2 % perusopetuksen menoista. **Ajantasaiset ja laadukkaat oppimateriaalit tukevat sekä opettamista että oppimista**. Ne takaavat lapsille yhdenvertaiset lähtökohdat oppimiseen myös opettajan vaihtuessa. Hyvät oppimateriaalit eivät ole säästökohde, vaan sijoitus tulevaisuuteen.

OPPIMISENPUOLESTA.FI

4. LUKUTAITO = KANSALAISTAITO

Kansallisen Lukutaitostrategian vision mukaan Suomi on maailman monilukutaitoisin maa vuonna 2030. Monilukutaito tarkoittaa kykyä kirjoittaa, lukea ja ymmärtää erilaisia tekstejä erilaisissa tilanteissa. Suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti toteutettava lukutaitoyhteistyö on jokaisen kunnan etu, sillä hyvä lukutaito edistää oppimista ja osallisuutta. **Lukeva kunta on hyvinvoiva kunta**.

OPH.FI/FI/LUKEVA-KUNTA